

Nieuwsbrief

Augustus 2015

Erasmus+

INHOUD

TAP - Short term joint staff mobility @Turin

Derde partneroverleg – TAP

Estland: Trainingen met financiële steun en politieke veranderingen op nationaal niveau

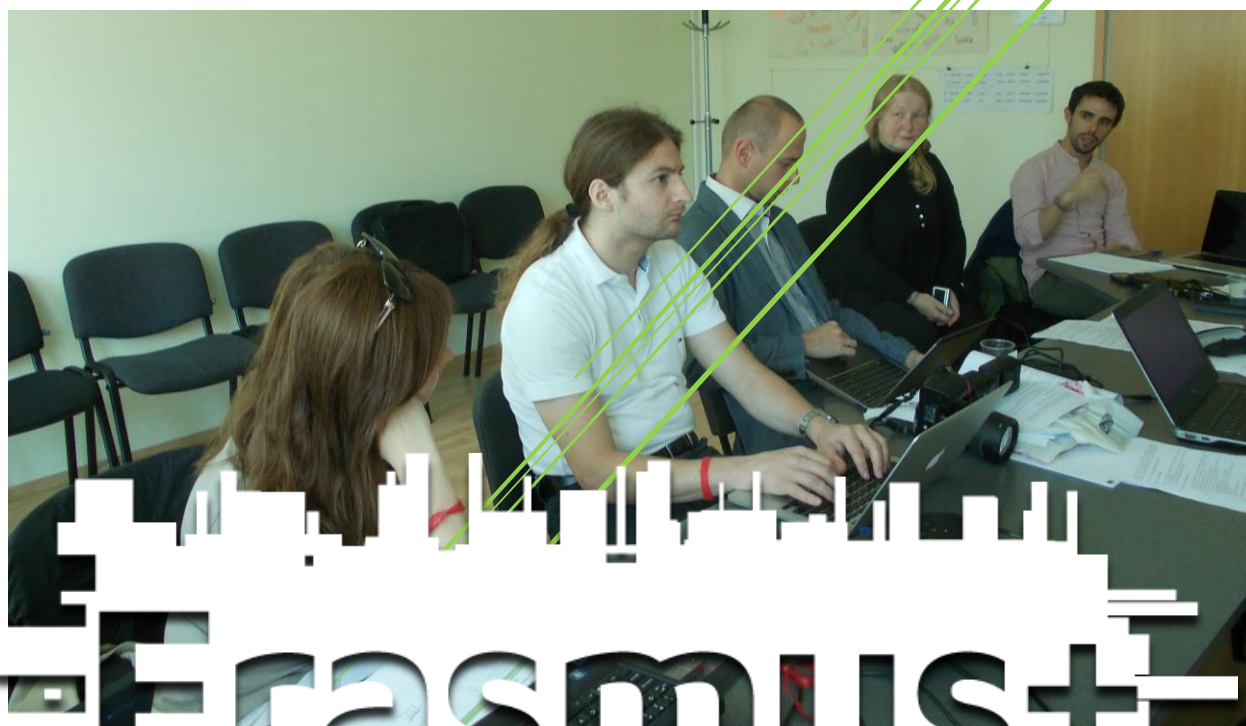
Wat denken beleidsmakers dat de orzaken zijn voor armoede en sociale uitsluiting afgezet tegen de EU-pogingen om deze sociale verschijnselen te bestrijden?

Samenvatting van de resultaten – armoede in Spanje

TAP brainstormsessie met Nederlandse experts

Het *repository deel* van de TAP project website

Together
Against
Poverty

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission and the National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Vanaf 22 september 2015 is in Turijn Vol.To de gehele week gastheer van het onderdeel "Korte gemeenschappelijke mobiliteit voor stafleden". Vijf dagen met trainingen en workshops voor medewerkers van de partnerorganisaties om dieper in te gaan op het thema van armoede en sociale uitsluiting en op de instrumenten die in het tweede jaar van de TAP-project worden ontwikkeld. Er zullen naar verwachting 17 medewerkers naar Turijn komen, naast de drie personen van Vol.To die bij de werkzaamheden zullen betrokken.

In juli tijdens de bijeenkomst in Tallinn heeft het projectteam de agenda vastgesteld, met een reeks workshops die zullen worden gegeven door de verschillende partners. Dat geeft de groep de mogelijkheid het probleem van de armoede onder de loep te nemen, met inbreng van de resultaten van het eerste projectjaar. In feite is het doel van deze mobiliteit enerzijds het presenteren van de eerste resultaten: het onderzoek naar armoede en welzijnsbeleid, en anderzijds om met die zaken als uitgangspunt de eerste versie te ontwikkelen van de methodieken / curricula die het uiteindelijke resultaat van het tweede jaar zullen zijn.

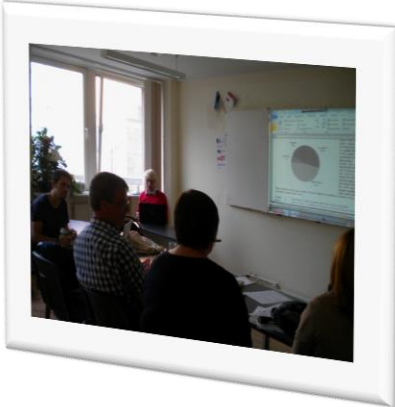
Vol.To betreft in Turijn naar verwachting hierbij de 'Voluntary Organisation', door ze uit te nodigen voor een ochtendvergadering en daarbij, indien zij dit wensen, hun projecten te presenteren.

Er zullen speciale sessies zijn rond Life Management, verzorgd door Leido, en bezoeken aan instellingen die te maken hebben met armoede en sociale uitsluiting in Turijn.

DERDE PARTNEROVERLEG- ERASMUS+: TAP-TOGETHER AGAINST POVERTY

Het overleg vond plaats in Estland op 20 en 21 juli 2015

Het begon met de stadswandeling onder leiding van gastheer en partnerorganisatie MITRA. Daarna startten de partners met het eigenlijke werk, met de herziening van O1 (analyse van armoede en sociale uitsluiting) en O2 (analyse van modellen van sociale zekerheid). De publicatie voor O1 wordt vertaald naar het Engels, waarbij kleine correcties nodig zijn, waarna de publicatie klaar is voor de evaluatie door externe deskundigen. Na het verzamelen van feedback zal CEES de noodzakelijke veranderingen doorvoeren zodat de publicatie gereed is voor de vertaling naar de nationale talen en voor het drukken ervan.

Het concept voor O2 dat voorafgaand aan het overleg naar iedereen was gestuurd, werd vervolgens besproken. Omdat de meerderheid van de partners het niet eens bleek te zijn met zowel de structuur als de algemene kwaliteit van het product, met vraagtekens bij de verbinding tussen de methodologie (in het bijzonder de hypothesen) en het verzamelen en verwerken van gegevens, werd geconcludeerd dat de eerdere methode te ambitieus is. De besprekingen waren vervolgens gericht op de herziening van de methode in termen van wat achteraf gezien met de gezamenlijke kennis de doelstellingen van het onderzoek en de procedure voor het verzamelen en verwerken van gegevens zouden kunnen zijn geweest. De structuur moet zo zijn dat we beginnen met de inleiding en de methodologie. De partners besloten zich bij de analyse van de antwoorden op de vragen te richten op zaken die nadrukkelijk kunnen worden beantwoord met behulp van de gegevens die zijn verzameld via de vragenlijst.

Vervolgens presenteerde CWEP de 'repository'. De partners bespraken de structuur van dit product. Er werd gewerkt aan de initiële planning van de workshops O3 en O4. Er werd overeengekomen dat bij de opleidingsmethoden (d.w.z. de curricula) rekening moet worden gehouden met de resultaten van het onderzoek, dus met de aanbevelingen in de O1 en O2 publicaties.

De discussie ging vervolgens over de projectfolder, het affiche en de volgende nieuwsbrief. Men besloot om informatie te plaatsen over de 'effecten van de verspreiding' onder 'impact activiteit' in AdminProject. De partners bespraken het tussentijds verslag, dat de

periode 2014/09/01 - 2015/07/31 behelst. Ingegaan werd op de LTTA-workshop in Turijn, die moet dienen om kennis uit te wisselen en de methodologie van de workshops voor te bereiden in de landen van alle partners. Overeengekomen werd dat elke organisatie een sessie geeft over een specifiek onderwerp. CILSDGC bereidt een online-vragenlijst voor met de evaluatie van de bijeenkomst in Tallinn. CWEP zal een vragenlijst opstellen over het project, voor de interne evaluatie door de projectpartners. Er werd bevestigd dat de volgende TAP-vergadering zal worden gehouden op 18 en 19 februari 2016 in Madrid.

ESTLAND: TRAININGEN SAMEN MET FINANCIËLE STEUN EN POLITIEKE VERANDERINGEN OP LANDELIJK NIVEAU

Tien vertegenwoordigers van sociale hulp en ondersteuningsinstanties in Estland zijn bevraagd in het kader van het project "TAP - Together against poverty". Hier een aantal gedachten van twee respondenten.

Tatjana Moroz: "Onze beroepsinstelling 'School of Economics' biedt al een paar jaar opleidingen aan voor werklozen. Het is een project dat wordt uitgevoerd met het Departement voor Werkloosheid. Hun medewerkers sturen ons deelnemers die geïnteresseerd zijn in het starten van een

eigen bedrijf, als ondernemer.

Samen met mijn collega's leren we werklozen hoe ze ondernemersplannen moeten schrijven en hoe het is met het aanvragen van financiële steun bij EAS (Estse Ministerie van Ontwikkeling). Helaas kregen ze heel weinig financiële steun voor hun ideeën. Maar onze trainingen helpen werklozen om meer zelfvertrouwen te krijgen, om ze te leren waar en hoe ze financiële steun kunnen krijgen voor hun toekomstige activiteiten. We stimuleren mensen, we proberen aan te tonen dat ze niet alleen staan met hun problemen.

We begonnen te werken in groepen, maar nu organiseren we ook persoonlijke consulten. We hebben evenwel niet genoeg financiële steun van de staat. Niet alle werklozen die naar onze school willen, mogen dat. Het Departement voor Werkloosheid heeft niet genoeg geld voor hen allen. Alleen geregistreerde werklozen kunnen deelnemen aan trainingen en ze worden geselecteerd door de medewerkers van het Departement.

Er zijn veel scholen en bedrijven in Estland die opleidingen aanbieden voor werklozen die staan ingeschreven bij het Departement voor Werkloosheid.

Er zijn banen voor mensen met bestaande competenties, maar niet voldoende banen in Estland zelf, dus mensen gaan naar het buitenland, waar ze banen hebben en betere lonen zijn. Tegelijkertijd zijn er banen in Estland, maar geen mensen met de juiste competenties. Het is een kloof tussen onderwijs, competenties en de arbeidsmarkt.

De belangrijkste belemmering voor de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting zijn beperkte financiële middelen voor werklozen die willen een eigen bedrijf te starten. Naar mijn mening de meest effectieve diensten voor de armen en sociaal uitgesloten en mensen in gevaar zijn trainingen samen met financiële steun. Ze niet afzonderlijk werken.

Margarita Tsernogorova: “Ik ben lid van de Tallinnse gemeenteraad en ik ontmoet veel arme mensen. Ik wil proberen hen te helpen, op verschillende manieren met alle mogelijke middelen. Dat doe ik achter de schermen... Ik steun ze ook slechts als privé persoon: ik betaalde het voedsel voor 60 gezinnen, als voorbeeld. De gemeenteraad heeft niet genoeg middelen om te gaan met armoede, helaas...

Er zijn veel verschillende diensten, maar ze kunnen het probleem van de armoede niet oplossen. Ik weet dat sommige mensen en bedrijven mensen in nood zo goed mogelijk helpen. Er zijn maar weinig Voedselbanken in Estland. Als één van de goede voorbeelden in termen van het werken met de armen, sociaal uitgesloten en mensen met het risico daarop kan ik de Radiola onderneming noemen, die aan de stad 10 000 EUR heeft gedoneerd voor voedsel voor arme kinderen.

De meest effectieve dienstverlening voor de armen en sociaal uitgesloten mensen is het scheppen van nieuwe banen en het geven van financiële steun. Persoonlijk heb ik enkele voorstellen gedaan tijdens de vergaderingen van de gemeenteraad om geld te vinden in de begroting voor het oplossen van sociale problemen. Maar we hebben veranderingen nodig op het nationale niveau. We hebben nieuw beleid nodig. Alleen een nieuwe regering en het nieuwe belastingstelsel kunnen de situatie veranderen.

De meest effectieve dienst voor de armen en de sociaal uitgesloten is het zorgen voor nieuwe banen samen met financiële steun.

WAT DENKEN BELEIDSMAKERS ALS HET GAAT OM DE BELANGRIJKSTE OORZAKEN VAN ARMOEDE EN SOCIALE UITSLUITING, KIJKENDE NAAR DE EUROPESE POGINGEN OM DEZE SOCIALE VERSCHIJNSELEN TE BESTRIJDEN?

Om te leren hoe beleidsmakers kijken naar de oorzaken van de armoede in Roemenië vroegen in onze TAP project 10 mensen daar naar (waaronder twee leidinggevendenden van een Sociale Hulpverlening instantie in een grote stad, een regionale vertegenwoordiger van een centraal overheidskantoor, een expert voor de ontwikkeling van projecten bij het Europees Sociaal Fonds, werkend voor een lokaal openbaar bestuurskantoor, een adviseur, een evaluator van het sociaal beschermingsbeleid, vier maatschappelijk werkers). Het ging om de economische en sociale factoren waarvan ze vinden dat ze de meest waarschijnlijke oorzaken zijn van armoede en sociale uitsluiting. Onze respondenten rangschikten zeven economische factoren die we ze gaven, vanaf 1 (waarschijnlijk) tot 7 (minst waarschijnlijk), als volgt: 1 - de werkloosheid van een lid van het huishouden; 2 - bron van inkomsten uit arbeid (uit de landbouw, pensioen, andere sociale uitkeringen); 3 - lage effectiviteit van de instanties voor de arbeidsmarkt; 4 – schulden van huishoudens; 5 - werkgelegenheid gebaseerd op het burgerlijk recht met contracten of deeltijdarbeid; 6 - lage groei of daling van het niveau van het BBP; 7 - rentebeleid van de centrale bank.

De Europese Unie streeft ernaar 20 miljoen mensen te ondersteunen om uit de armoede en sociale uitsluiting te komen (zie de Europa 2020-strategie). Hierbij is de doelstelling van Roemenië het aantal mensen in armoede en sociale uitsluiting te verminderen tot 580.000. Dit cijfer is heel waarschijnlijk verbonden met het verhogen van de arbeidsparticipatie tot 70% (in 2014 was dit cijfer 65.7%).

Voor de sociale factoren die verantwoordelijk zijn voor de armoede en sociale uitsluiting, denken bij de zeven opties die wij gaven, onze respondenten aan (1) het lage niveau van het onderwijs als de meest waarschijnlijke oorzaak, gevolgd door (2) een moeilijke gezinssituatie – bijv. veel kinderen en het alleenstaande ouderschap. De factoren die zo in het midden van de rangschikking zijn te vinden, zijn (3), het ontbreken van praktische vaardigheden en kwalificaties, (4-5) arbeidsongeschiktheid en wonen in kleine stedelijke of landelijke gebieden. Vervolgens: (6) een gevoel van hulpeloosheid en een gebrek aan ondernemerschap, samen met (7) vervreemding en gebrek aan het verlangen om de hulp van de betrokken instellingen te gebruiken, zijn zaken waarbij wordt gedacht dat het de minst waarschijnlijke sociale oorzaken zijn.

Daarom worden werkloosheid aan de ene kant en het lage opleidingsniveau aan de andere kant gezien als de top-oorzaken van armoede en sociale uitsluiting.

Werkgelegenheid betekent evenwel niet noodzakelijk een uitweg uit de armoede: de Onderzoeksdienst van het Europees Parlement heeft geconstateerd dat de armoede onder werkenden 9,1% van de beroepsbevolking in de EU-bevolking in 2012 betreft (<http://epthinktank.eu/2014/13/08/in-work-poverty-in-the-eu>).

Toch worden de werkloosheid en de lage opleidingsniveaus met name aangetroffen in de grote stedelijke gebieden: waar de werk-

loosheid hoog is, zijn er mensen die veel lager opgeleid zijn dan nodig is voor de arbeidsmarkt - hetgeen een antwoord lijkt te geven op het 'waarom' (zie bijvoorbeeld, de resultaten van een studie uitgevoerd in 2012 door J. Rothwell voor het Brookings Institution).

De beleidsmakers die we interviewden, wezen ook op andere factoren die kunnen leiden tot armoede en sociale uitsluiting, zoals allerlei persoonlijke keuzes (bijvoorbeeld: een vroege zwangerschap, de weigering om een baan die weinig betaalt, te aanvaarden), discriminatie, gebrek aan wilskracht en de weinige motivatie vooral onder de jeugd om een baan te zoeken, langdurige afhankelijkheid van sociale hulp, hypotheek, moeilijkheden in het huwelijk, kinderen die zijn achtergelaten door hun ouders die in het buitenland op zoek gaan naar werk, ouderdom, etc.

SAMENVATTING VAN DE ONDERZOEKSRESULTATEN – ARMOEDE – SPANJE

In het kader van het project: "TAP - Samen tegen armoede", zijn de periode van 1 november 2014 tot 31 maart 2015 tien vertegenwoordigers van instanties voor sociale hulp geïnterviewd.

CECE werkte nauw samen met de stichting die behoort tot een van hun scholennetwerk: "Senara Foundation" die de deelnemers hebben geworven voor het interview.

Senara Foundation is een non-profit organisatie die werd opgericht in 1997 met als doel het ondersteunen van de revalidatiewerken van Senara, een school in Moratalaz (Madrid, Spanje). De Stichting richt zich op de zoektocht naar werk voor mensen met weinig middelen en in het bijzonder voor degenen die het risico van sociale uitsluiting lopen of die gehandicapt zijn. Voor deze doeleinden hebben ze contact met maatschappelijke organisaties en bedrijven die hun diensten richten op de integratie in de samenleving. Ze werken met meer dan 50 maatschappelijke organisaties en 350 bedrijven; ze hebben kunnen profiteren van onze afspraken en hebben met succes de verwachtingen voor het vinden van de vacatures kunnen inlossen.

De studie was gericht op het model "Methodiek rond het fenomeen van armoede en sociale uitsluiting". De onderzochte instellingen waren verenigingen en hulpverlenende instellingen. De meeste deelnemers werken bij een sociale instelling en NGO. Hun rol binnen deze instelling is bijvoorbeeld: Sociaal werker, coördinator van projecten rond sociale uitsluiting. De belangrijkste gebruikers van de dienstverlening op het gebied van armoede en sociale uitsluiting zijn: Werkloze huishoudens en immigranten

- gevolgd door ouderen en alleenstaande ouders. Vrouwen vormen 25% van de gebruikers van deze diensten.

Uit het onderzoek zijn sommige conclusies te trekken:

De belangrijkste belemmering voor de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting is het gebrek aan financiële middelen, de economische steun, wachtlijsten en de bureaucratie. Aan de andere kant zijn de sterkste actiepunten: verhoging financiële middelen, het integreren van meer gezinnen in de samenleving en armoede voorkomen met name binnen het gezin. Ten aanzien van de ondernemers zijn de belangrijkste belemmeringen voor de armen en sociaal uitgesloten mensen en mensen met een risico daarvan om hun eigen bedrijf te starten: het gebrek aan voldoende financiële middelen en de te hoge niet-loonkosten.

Slechts 25% van hen kent een aantal oplossingen die in het buitenland worden toegepast in de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting. Spanje is niet echt actief op het internationale vlak; het grootste deel van de activiteiten vindt plaats op nationaal niveau, en in lokale gemeenschappen.

TAP BRAINSTORM SESSIE MET NEDERLANDSE EXPERTS

Op 1 juli 2015 overlegde het Nederlandse TAP projectteam met vier hoogleraren en een vertegenwoordiger van het Europees Anti-Armoede Netwerk (EAPN). In een levendige brainstormbijeenkomst werd het project besproken en doorgelopen met de experts.

Klaas Molenaar van de Haagse Hogeschool verzorgt het hoogleraarschap Financial Inclusion & New Entrepreneurship. Hij stelt dat gedragsmatige aspecten belangrijke succesfactoren zijn in het nieuwe ondernemerschap. Verder blijken een aantal financiële hulpmiddelen zoals microkredieten zeer ondersteunend te kunnen zijn. We kunnen leren van dergelijke projecten in andere landen. Goed internationaal trainingsmateriaal over ondernemerschap is te vinden op de sites van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO)

Professor Nadja Jungmann van Hogeschool Utrecht is gespecialiseerd in de schuldsanering. Ze stelt dat het gedrag van mensen verandert in situaties van schaarste, zoals een financieel tekort, geen werk of anderszins. Die situaties leiden tot veranderingen in de 'uitvoerende functies' van mensen, de functies van de hersenen. Mensen worden experts in het vinden van korte termijn oplossingen voor hun problemen, maar ze verliezen een visie voor de langere, op structurele manieren om uit de problematische situatie te komen, waarmee zij worden geconfronteerd. Reïntegratie-projecten moeten rekening houden met deze verschijnselen om succesvol te zijn.

Louis Polstra verzorgt het hoogleraarschap Labour Participation aan de Hanzehogeschool Groningen in Groningen. Hij ontwikkelde een professionele standaard voor maatschappelijk werkers in gemeenten die te maken hebben met armoede, sociale uitsluiting en werkloosheid van cliënten. Professor Polstra benadrukt de noodzaak van een multi-level aanpak voor een succesvolle bestrijding van de armoede.

Professor Leni Beukema, ook van Hanzehogeschool Groningen, doet het lectoraat Duurzaam HRM en ze is betrokken bij de ontwikkeling van alternatieve systemen voor de sociale zekerheid in Nederland. Ze wijst naar laaggeletterdheid als een punt van zorg in de strijd tegen armoede.

De vertegenwoordiger van de EAPN, Jo Bothmer, toont een product dat al in een samenwerkingsproject tussen klanten en professionele hulpverleners is ontwikkeld. In zijn visie kan een dergelijke samenwerking zeer productief en behulpzaam zijn.

Alle deskundigen zijn het erover eens, van het potentiële belang van de TAP-project, maar ze hebben ook kritiek op een aantal aspecten van de onderzoeksmethodologie, zoals de keuze van de doelgroepen en het aantal respondenten. Deze punten worden gebruikt als input voor de TAP-bijeenkomst in Italië in september.

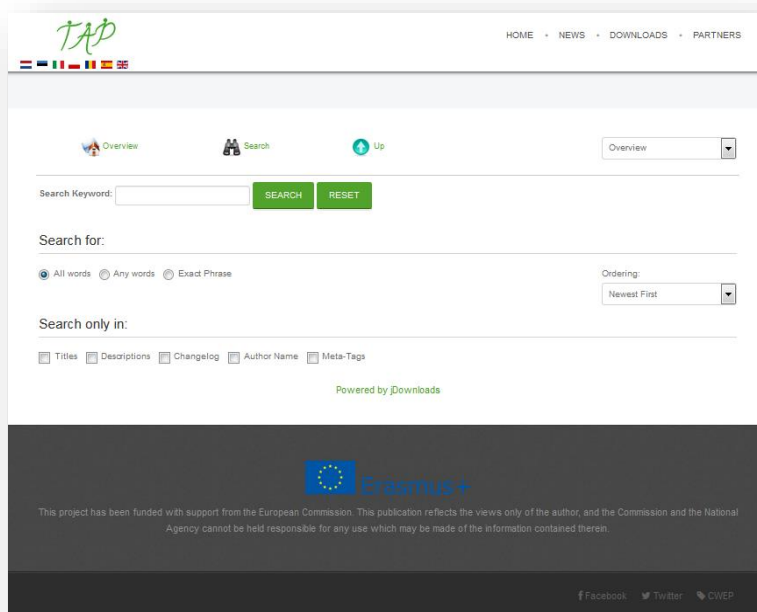
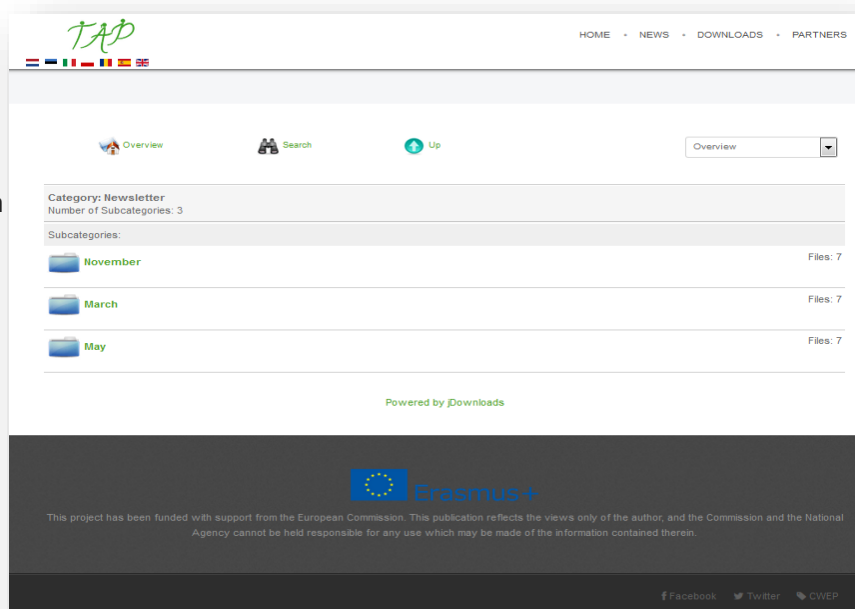
Deze brainstormsessie is daarmee een waardevolle aanvulling op de Nederlandse bijdrage aan het project.

Alle experts stemmen in met het potentiële belang van het TAP-project.

De Repository is een data-opslag-locatie die kan worden gedeeld met andere gebruikers in een netwerk. Een Repository wordt vooral gemaakt voor een snel en gemakkelijk content management-systeem voor het delen van bronnen.

In onze repository / download-sectie, kan men alle nieuwsbrieven vinden alsmede de uiteindelijke resultaten van het onderzoek dat tijdens het project wordt uitgevoerd.

Het gedeelte 'repository / download' van de TAP projectwebsite kent een zoekmachine die het snel ophalen van bestanden mogelijk maakt. De bestanden worden ingedeeld in categorieën en subcategorieën voor een gemakkelijke identificatie. Als u toegang wilt hebben tot de bestanden in de repository, moet u het geselecteerde bestand downloaden. Alvorens dit te downloaden, kan de gebruiker informatie krijgen over de grootte van het bestand en hoe vaak de bestanden zijn gedownload. U kunt de inhoud van de 'repository' benaderen zonder een account behoeven aan te maken.

We invite you to visit our website at <http://tap-project.eu/>.
